

OPTIMALIZAČNÍ METODY (NOPT048)

cvičení 29. 04. 2014

Věta 1 (Podmínky komplementarity).

$$\begin{array}{ll} (\bar{P}) \text{ maximalizuj } c^T x & (\bar{D}) \text{ minimalizuj } b^T y \\ \text{pro } x \geq 0 & \text{pro } y \geq 0 \\ \text{za podmínek } Ax \leq b & \text{za podmínek } A^T y \geq c \end{array}$$

Nechť x a y jsou přípustné řešení $(\bar{P})$ a $(\bar{D})$. Pak jsou obě optimální právě když platí následující podmínky:

- $(\forall j \in \{1, \dots, m\})(y_j = 0 \text{ nebo } a^{(j)}x = b_j)$
- $(\forall i \in \{1, \dots, n\})(x_i = 0 \text{ nebo } \sum_{j=1}^m a_{ij}y_j = c_j)$

Definice 1 (Totální unimodularita). Matice je totálně unimodulární, pokud determinant každé její čtvercové podmatice je 0, +1 nebo -1.

Příklad 1. Dualita nám umožňuje vyřešit úlohu lineárního programování „haluzí“. Dokážete uhodnout optimální řešení primárního i duálního programu haluzí a dokázat, že obě jsou optimální?

$$\begin{array}{ll} \max 2x_1 + 3x_2 + 5x_3 + 4x_4 & \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 + x_4 \leq 5 & \\ x_1 + x_2 + 2x_3 + 3x_4 = 3 & \\ x_1 + x_2 + x_3 + x_4 \geq 1 & \\ x_1, x_2, x_3, x_4 \geq 0 & \end{array}$$

Příklad 2. Nechť $P = \{x \mid Ax \leq b\}$ je mnohostěn a $A'x \leq b'$ je podsystém $Ax \leq b$, označme $S = \{x \mid Ax \leq b, A'x = b'\}$. Již víme, že pro každý takový vlastní podsystém existuje nadrovina $H = \{x \mid w^T x = t\}$ taková, že $P \subseteq H$ a $S = P \cap H \neq \emptyset$. Ukažte, že platí i opačná implikace. Tedy jestliže máme nadrovinu $H = \{x \mid w^T x = t\}$ takovou, že $P \subseteq H$ a $S = P \cap H \neq \emptyset$, pak existuje podsystém $A'x \leq b'$ takový, že $S = \{x \mid Ax \leq b, A'x = b'\}$.

Příklad 3. Mějme následující celočíselný program pro problém minimální kostry (MST). Dokažte, že i jeho LP relaxace dává přesná řešení MST.

$$\begin{array}{ll} \text{minimize } \sum_{e \in E} c_e x_e & \\ \sum_{e \in A} x_e \leq n - \kappa(A), \quad A \subset E & \\ \sum_{e \in E} x_e = n - 1 & \\ x_e \in \{0, 1\} & \end{array}$$

1. Najděte duální úlohu k relaxaci předchozího programu.
2. Uvažte řešení, které nalezne Kruskalův algoritmus: necht' $e_1, \dots, e_m$ jsou hrany seřazeny vzestupně podle ceny. Kruskalův algoritmus z nich hladově vybere minimální kostru. Najděte přípustné řešení duální úlohy takové, aby s Kruskalovým řešením splňovalo podmínky komplementarity.

Příklad 4. Nalezněte celočíselný mnohostěn $x; Ax \leq b, x \geq 0$, kde A a b jsou celočíselné, ale A není totálně unimodulární. Může navíc A obsahovat pouze prvky -1, 0 a 1? A co když zakážeme i -1? Pro Vámi nalezenou matici A najděte jiný vektor b takový, že mnohostěn nebude celočíselný.

Příklad 5. Dokažte, že matice incidence grafu je totálně unimodulární právě tehdy, když graf je bipartitní.